

Grijanje i/ili hlađenje?

Paaa... s obzirom na to da su došli topli dani, svakako bih dao prednost hlađenju... zraka, piva itd. No, bit naslova nije u tome, već u dvojbi što je od ta dva pojma ili tehnička sustava važnije, a i zapravo postoji li takva dvojba uopće.

Prije nekih dva mjeseca, na Plinarskom forumu, dragi kolega i direktor hrvatske podružnice poznatog proizvođača opreme za grijanje (i potpisnik odličnih uvodnika u časopisu te tvrtke) pokušao je dati odgovor na pitanje o budućnosti tehnike grijanja (i samim time primjene plina). Dakako, nitko nema kristalnu kuglu da bi to sa 100%-tnom točnošću mogao predvidjeti, ali neki trendovi su očiti. Uostalom, iz godine u godinu kod nas se troši sve manje plina, a razlog za to nije činjenica da ga nema ili da je skuplji, već jednostavno to što je grijanje sve manje potrebno. Istodobno, tržišni pokazatelji iz zemalja s mnogo nepovoljnijom klimom kao što su Nizozemska i Norveška su takvi da se i kod njih u posljednje vrijeme za grijanje sve više koriste klima-uređaji, baš kao što je to kod nas već godinama uobičajeno u Istri, Primorju i Dalmaciji. Naravno, netko će se zapitati kako kada tamo hladno vrijeme traje mnogo dulje i vanjske temperature zraka su mnogo niže. Odgovor je jednostavan: zgrade su ipak bolje izolirane, a i tijekom zime tamo ni inače nije uobičajeno u stanu biti u kratkim rukavima.

U svakom slučaju, očito je da će se uređaji (točnije: sustavi) za grijanje i hlađenje konvergirati, odnosno da će vrlo skoro potrebe za toplinskom i rashladnom energijom u sve više stambenih prostora pokrivati jednim sustavom, baš kao što je to danas slučaj u velikom dijelu poslovnih prostora.

Naravno, najveći dio pogonske električne energije za takve bi sustave najvećim dijelom trebao potjecati iz neposredne blizine, točnije iz sunčane elektrane na krovu, kako bi potreba

za prijenosom energije u mreži bila što manja. Konačno, to je zamisao iz nove europske Direktive o energetske svojstvima zgrada: da se što više energije koja se troši u zgradi proizvodi u njoj ili na njoj. To je, zapravo, dodatak na sve one odredbe o obvezi određenog udjela obnovljivih izvora u ukupnom pokrivanju potreba za energijom u zgradi. Naime, fosilni energenti ne mogu se proizvoditi na lokaciji zgrade, zar ne? No, ako je već tako, do te budućnosti koja neće biti tako daleka kao što mislimo treba riješiti nekoliko problema.

Za početak, tu je činjenica da sve europske zemlje nisu jednako razvijene niti njihovi stanovnici imaju podjednaku kupovnu moć niti imaju jednaku tehničku praksu u termotehnici. Drugim riječima, pomalo nelogično zvuči da Hrvatska danas mora napuštati neka od rješenja koja su u drugim zemljama značajno ubrzala primjenu Sunčeve energije kao što je neto mjerenje, ali što je tu je - Europa može ići naprijed samo ako joj ritam budu davale Danska i Njemačka, a ne Grčka i Bugarska. Drugi je problem pak činjenica da su se širom Europe razgranale plinske mreže koje taj energent dovode do svakog kućanstva. U te su mreže u povijesti uložena (a i dalje se ulažu) golema sredstva, a vjerojatno nema mnogo onih koji stvarno vjeruju da će tim mrežama, do svakog kućanstva jednom pouzdano i sigurno kolati vodih.

Za sada je sigurno: grijanje nam još nekoliko mjeseci neće trebati, a do tada će klima biti na najjače (barem onima koji su uređaje, ako im prostori gledaju na ulicu, ugradili prije Nove godine, ali to je već neka posve druga priča).

Vaš Boris Labudović